

OSIO I 10 monivalintakysymystä, joihin kuhunkin liittyy neljä väittämää.

1	Pääomaturvattu sijoittaminen -kirjassa esitellään useita sijoittajien harhakäsityksiä ja niihin liittyviä riskejä. Mikä seuraavista ei ole sellainen?	Pääomaturvattu sijoittaminen, s. 183 & 188-192.
	a) Lyhyt muisti ja häntäriskin mahdollisuuden unohtaminen.	V
	b) Tekninen harha ja yksittäisen tekijän korostuminen sijoitusta tehdessä.	V
	c) Haitallinen valikoituminen ja aktiivisesti hallinnoitujen rahastojen historiallisen kehityksen ennustekyvyn yliarviointi.	V
	d) Riskinkaihtaminen.	O
2	Sijoituksen tuoton ja riskin suhdetta voidaan vertailla monilla mittareilla. Mikä seuraavista ei ole sellainen?	Ammattimainen sijoittaminen, s. 274-281.
	a) Beeta.	O
	b) Jensenin alfa.	V
	c) Sharpen mittari.	V
	d) Treynorin mittari.	V
3	Asiakkaasi harkitsee sijoittamista kotimaiseen yritysjoukkolainaan. Mikä seuraavista joukkolainan hintaa koskevista väitteistä ei pidä paikkaansa? Arvioi kaikkia väitteitä ceteris paribus eli muiden tekijöiden pysyessä samoina. Oleta lainan kuponkikorko positiiviseksi.	Ammattimainen sijoittaminen, s. 173-179.
	a) Jos markkinoiden tuottovaade kasvaa, lainan hinta laskee.	V
	b) Vertailtaessa kahta muuten samanlaista joukkolainaa, korkeamman kuponkikoron omaavan lainan hinta on korkeampi.	V
	c) Vertailtaessa kahta muuten samanlaista joukkolainaa, pidemmän juoksuajan omaavan lainan hinta on aina korkeampi.	O
	d) Vertailtaessa kahta muuten samanlaista ja samanhintaista joukkolainaa, lainan takaisinmaksuoikeuden omaava laina on sijoittajan kannalta epäedullisempi.	V
4	Asiakkaasi on merkinnyt Eurooppa-osakeindeksilainan ekstraversiota. Laina on perinteinen ja se takaa perusversiossa 70 prosentin ja ekstraversiossa 120 prosentin tuottokertoimen. Ekstraversiosta peritty ylikurssi on 10 prosenttia, perusversio myydään nimellisarvostaan. Lainan merkintäpalkkio on 2 prosenttia maksetusta summasta. Mikä on asiakkaan tuotto, jos kohde-etuusindeksin arvo on noussut 5 prosenttia lainan merkintähetkestä? Toisin sanoen laske asiakkaan tuotto prosentteina tehdyille sijoitukselle, jos laina erääntyisi heti.	Pääomaturvattu sijoittaminen, s. 130-131 ja 207.
	a) Tuotto on pienempi kuin -8 prosenttia (tappiota on siis enemmän kuin 8 prosenttia).	V
	b) Tuotto on -8 prosentin ja 0 prosentin välissä.	O
	c) Tuotto on 0 prosentin ja +8 prosentin välissä.	V
	d) Tuotto on enemmän kuin 8 prosenttia.	V

5	Asiakkaasi on sijoittanut osakkeeseen, jonka beeta on 0,45. Minkälaista tuottoa asiakkaasi voi odottaa seuraavana vuotena CAPM-mallin perusteella, jos oletat riskittömän tuoton olevan 0,5 prosenttia ja osakemarkkinoiden markkinapreemion viisi prosenttia?	Ammattimainen sijoittaminen, s. 273.
	a) Alle 2 prosenttia.	V
	b) 2-6 prosenttia.	O
	c) 6-8 prosenttia.	V
	d) Enemmän kuin 8 prosenttia.	V
6	Kun vanhemmat tekevät sijoituksen alaikäisen lapsensa puolesta lapsen varoilla, maistraatin lupa tarvitaan sijoitettaessa:	Nousiainen-Sundberg s. 38-39
	a) Suomen valtion liikkeeseen laskemiin joukkovelkakirjoihin	V
	b) Osakkeisiin, joilla käydään kauppaa säännellyllä markkinalla Suomessa	V
	c) Sijoitusrahastoon, joka on rekisteröity Suomessa ja sijoitusrahastodirektiivin mukainen	V
	d) Osakkeisiin, joilla ei käydä kauppaa säännellyllä markkinalla.	O
7	AA omistaa indeksilainan, jonka hän osti vuonna 2012. Lainan nimellisarvo oli 10 000 euroa, ja ylikurssin johdosta AA maksoi siitä 13 000 euroa. Indeksilaina erääntyy tänään, ja AA saa 10 000 euron pääoman takaisin ja 2 000 euroa indeksihyvitystä (ennen veroja). AA:n verotilanne on seuraava:	Sijoittajan vero-opas 2017, s. 13-14
	a) 2 000 euron luovutusvoitto	V
	b) 12 000 euron luovutusvoitto	V
	c) 0 euroa luovutusvoittoa ja 2 000 korkotulon lähdeveron alaista tuloa	V
	d) 3 000 euron luovutustappio ja 2 000 euroa korkotulon lähdeveron alaista tuloa	O
8	Asiakkaasi BB osti 1 000 kappaletta Y Oyj:n osakkeita kesäkuussa 2008 hintaan 30 euroa kappale kuluineen. Huhtikuussa 2015 Y Oyj toteutti maksuttoman osakeannin, jossa yhdellä vanhalla osakkeella sai kaksi uutta, joten BB:llä oli annin jälkeen 3 000 kappaletta Y Oyj:n osakkeita. BB myy tänään kaikki 3 000 osaketta ja saa niistä 5 euroa kappale kulujen jälkeen. Paljonko on luovutusvoitto/tappio yhteensä?	Fasoúlas, Manninen, Niiranen s. 109-110
	a) 25 000 euron luovutustappio	V
	b) 21 000 euron luovutustappio	V
	c) 15 000 euron luovutustappio	O
	d) 4 000 euron luovutusvoitto	V

9	CC saa 2017 Telian osakkeistaan 1 000 euron osingon (ennen veroja). Koska Telia on ruotsalainen yhtiö ja CC on Suomessa yleisesti verovelvollinen, CC on joutunut maksamaan osingoista 15% lähdeveron Ruotsiin. CC:llä ei ole muita pääomatuloja. Kuinka paljon veroa hän joutuu maksamaan osingosta Suomeen?	Sijoittajan vero-opas 2017, s. 9 ja 49-50
	a) 0 euroa	V
	b) 60 euroa	V
	c) 105 euroa	O
	d) 150 euroa	V
10	NN kuolee ilman testamenttia. Hänellä ei ole rintaperillisiä ja hänen vanhempansa ovat myöskin kuolleet, mutta NN:llä on joukko sisarusia, yhteensä kaksi sisarusta ja neljä sisarpuolta. AA:lla ja BB:llä on NN:n kanssa yhteinen isä ja äiti. CC:llä on NN:n kanssa yhteinen äiti, ja DD:llä, EE:llä sekä FF:llä NN:n kanssa yhteinen isä. Paljonko on AA:n perintöosuus NN:n omaisuudesta (kahden desimaalin tarkkuudella)?	Perhe-ja perintöoikeutta pääpiirteissään 2017, s. 5
	a) 16,67 %	V
	b) 26,67 %	O -
	c) 37,50 %	V -
	d) 50,00 %	V

OSIO II 30 oikein / väärin kysymyksiä

1	Bruttokansantuote (BKT) mittaa kotimaassa toimivien tuotantoyksiköiden tietyssä aikana tuottamien lopputuotteiden arvoa.	O	Kansantalous, s. 97-98.
2	Revalvaatio tarkoittaa suomalaisten yritysten näkökulmasta euron arvon heikkenemistä muihin valuuttoihin nähden.	V	Kansantalous, s. 181.
3	Kuluttajahintaindeksi mittaa inflaatiota.	O	Kansantalous, s. 139.
4	Tilinpäätöksen standardoinnilla eli oikaisulla pyritään selvittämään se, mitä yritys on virallisesti raportoinut verottajalle.	V	Mitä tilinpäätös kertoo, s. 144.
5	Binäärioptioiden tuotto on joko voitto-osuus (1) tai ei mitään (0).	O	Opi optiot, s. 23.
6	Lisäarvomallin mukaan osakkeen hinta muodostuu oman pääoman kirjanpidollisesta arvosta sekä odotetuista lisävoitoista. Väite: Odotettu lisävoitto = yrityksen ennustetun ja vaaditun voiton erotus.	O	Ammattimainen sijoittaminen, s. 153 & 235.
7	Tammikuuilmion yksi mahdollinen selitys on se, että sijoittajat haluavat vuoden lopussa verosyistä realisoida niiden osakkeiden tappiot, joiden kurssit ovat laskeneet.	O	Ammattimainen sijoittaminen, s. 209.
8	Allokaatiopäätös = päätös sijoitetun kokonaisvarallisuuden jakamisesta erilaisiin sijoitusluokkiin.	O	Ammattimainen sijoittaminen, s. 144-145, 234.

9	Instituutiosijoittajalla tarkoitetaan sijoittajaa, jolla on valtakirja sijoittaa vain tiettyihin tarkasti määrättyjen suuryritysten (instituutioiden) arvopapereihin.	V	Omaisuudenhoito, s. 15.
10	Strukturoituihin tuotteisiin sijoittavan tulee ottaa huomioon muiden asioiden lisäksi myös kyseessä olevan tuotteen liikkeeseenlaskijan luottoriski(luokitus).	O	Pääomaturvattu sijoittaminen, s. 146.
11	Kaupankäynnin volyyymiä voidaan hyödyntää teknisessä analyysissä sijoituskohteen tulevaa hintakehitystä arvioitaessa.	O	Ammattimainen sijoittaminen, s. 223-224.
12	Asiakkaasi harkitsee joukkolainaa, jonka hinta on 100 prosenttia. Väite: Tämä (100 prosenttia) tarkoittaa sitä, että lainan markkinahinta ei muutu lainan juoksuaikana, vaan se on lukittu juoksuajaksi lainan nimellisarvoksi.	V	Sijoittajan korko-opas, s. 11.
13	Asiakkaasi on sijoittanut vaihtovelkakirjalainaan. Väite: Voit todeta asiakkaallesi, että rahoitusteorian perusteella hänen sijoituksensa voi katsoa sisältävän myös option.	O	Sijoittajan korko-opas, s. 25.
14	Rahaston TER (Total Expense Ratio) = rahaston kaupankäyntikulut prosentteina rahaston arvosta.	V	Miten sijoitan rahastoihin, s. 154 ja 124
15	Tietyn alan konsolidoituminen tarkoittaa sitä, että alalle tulee uusia ulkomaisia kilpailijoita.	V	Omaisuudenhoito, s. 9.
16	AA on sijoittanut vapaaehtoiseen yksilölliseen eläkevakuutukseen vuonna 2010. Vakuutus on sijoitussidonnainen. AA tulee nyt pysyvästi työkyvyttömäksi. Hän pohtii mahdollisuutta nostaa eläkevakuutuksen säästö. Väite: Tapauksessa AA voi nostaa säästövarat.	O	Eläkesäästäminen 2017, s. 14
17	Sijoittaja EE omistaa 98 % Z Oy:n osakkeista ja niiden tuottamista äänistä. FF omistaa loput 2 % osakkeista. Z Oy ei ole pörssi-yhtiö. Väite: EE:llä on oikeus lunastaa käypään hintaan FF:n omistamat Z Oy:n osakkeet jopa vastoin FF:n tahtoa.	O	Hoppu-Hoppu s. 400
18	X Oy:n yhtiöjärjestystä halutaan muuttaa. Yhtiössä on vain yksi osakkarja, eikä yhtiöjärjestyksessä ole asiasta erityisiä menettelytapasääntöksiä. Yhtiökokouksessa ovat edustettuina kaikki yhtiön 10 000 osaketta, joista jokaisella on yksi ääni. Äänestyksen tulos on 6 000 ääntä muutoksen puolesta ja 4 000 ääntä muutosta vastaan. Väite: Yhtiöjärjestyksen muutos hylätään.	O	Hoppu-Hoppu s. 365
19	Vastuullisen sijoittamisen kontekstissa lyhenteellä PRI viitataan periaatteisiin, joiden nimi on Principles for Responsible Investment.	O	Vastuullinen sijoittaminen s. 13
20	Lyhyeksi myynnillä (short selling) tarkoitetaan tilannetta, jossa sijoittaja myy arvopaperin, jota hän ei omista, tarkoituksenaan ostaa kyseinen arvopaperi myöhemmin takaisin. Väite: Tällainen toiminta on aina kielletty.	V	Parkkonen-Knuts s. 612
21	Sijoituspalvelua markkinoidessaan sijoituspalveluyhtiön X työntekijä antaa asiakkaalle rahoitusinstrumenttia koskevan tiedon, joka on sinänsä totuudenmukainen, mutta jonka esittämistapa on harhaanjohtava. Väite: Toiminta oli virheellistä.	O	Parkkonen-Knuts, s. 61

22	Sijoituspalveluyritys X Oy myy muun muassa rahastoyhtiö Y Oy:n sijoitusrahasto-osuuksia kuluttajille. Myydyistä rahasto-osuuksista Y Oy maksaa kannustinpalkkion X Oy:lle. Väite: X Oy:n ei tarvitse kertoa kannustinpalkkiosta asiakkailleen.	V	Nousiainen-Sundberg s. 127-128
23	Rahastoyhtiö X markkinoi Y-pörssin osakkeisiin sijoittavan sijoitusrahasto Z:n kasvuosuuksia käyttämällä vertailua Y-pörssin laajapohjaiseen indeksiin. Kyseisestä indeksistä on olemassa sekä tuotto- että hintaindeksi. Tuottoindeksi sisältää maksetut osingot, hintaindeksi ei. Väite: X voi markkinoinnissaan käyttää indeksistä kumpaa versiota tahansa.	V	Nousiainen-Sundberg s. 132-133
24	Keväällä 2017 asiakkaasi CC tarkastaa esitetyt veroilmoitustaan. Hän on verovuonna 2016 myynyt sijoitusrahastoja ja luovutusvoitto on laskettu esitetyyn veroilmoitukseen oikein veroviranomaisten puolesta. Väite: CC:n tarvitsee säilyttää kyseiseen kauppaan liittyvät tositteet vuoteen 2023 asti.	V	Sijoittajan vero-opas 2017, s. 7
25	Sijoittaja CC on ostanut pörssiyritys X Oyj:n osakkeita tammikuussa 2008 800 eurolla ja myy ne tänään 400 eurolla. Hänellä ei ole muita omaisuuden myyntejä vuonna 2017. Oletetaan että muita kuluja ei ole. Väite: CC:lle vahvistetaan 400 euron luovutustappio, jonka hän saa vähentää luovutusvoitoista tai niiden puuttuessa muista pääomatuloista viiden seuraavan verovuoden aikana.	V	Sijoittajan vero-opas 2017, s. 28
26	EE on antanut kahdesta lapsestaan toiselle, FF:lle, ennakkoperintöä. EE kuolee kahdeksan vuotta myöhemmin. Väite: FF:n ennakkoperintöä ei oteta huomioon perintöverotusta toimitettaessa.	V	Fasoulas-Manninen-Niiranen s. 283
27	AA lahjoitti vuonna 2015 lapsenlapselleen BB:lle pörssiosakkeita. AA osti osakkeet vuonna 2010 hintaan 50 000 euroa. Lahjoituksesta toimitetaan lahjaverotus, jossa osakkeiden arvoksi määrätään 90 000 euroa. BB myy osakkeet kahden vuoden kuluttua lahjoituksesta hintaan 100 000 euroa. Väite: BB:n verotettava luovutusvoitto on 50 000 euroa.	V	Fasoulas-Manninen-Niiranen s. 104-106
28	CC:n isä kuolee ja CC on ainoa perillinen. CC haluaisi luopua perinnöstä kokonaan siten että perintö menisi suoraan hänen omille lapsilleen. Väite: Perinnöstä luopuminen ei tilanteessa kannata, sillä perintöveron lisäksi tulisi maksettavaksi lahjaverot siirrosta CC:n lapsille.	V	Fasoulas-Manninen-Niiranen s. 298-299
29	Aviopuolisot AA ja BB tekevät keskinäisen käyttöoikeustestamentin. Ainoana läsnä olevana todistajana on täysi-ikäinen, esteetön CC. Väite: Testamentti on pääsääntöisesti pätevä.	V	Hoppu-Hoppu s. 505
30	AA:lla ja BB:llä on yhteinen lapsi CC, ja AA:n isyys on vahvistettu. AA ja BB eivät ole olleet naimisissa keskenään. AA on mennyt naimisiin DD:n kanssa ja heillä on yhteinen lapsi EE. DD:llä on lisäksi edellisestä avioliitosta lapsi FF. Testamenttia ei ole. AA kuolee. Väite: CC ja EE perivät AA:n omaisuuden kumpikin puoliksi.	O	Perhe- ja perintöoikeutta pääpiirteissään 2017, s. 2

OSIO III Viisi avointa kysymystä.

1	Selitä mitä tarkoittavat: ROTA, ROI, ROE sekä ROCE. Kaavoja ei tarvitse antaa.	Mitä tilinpäätös kertoo, s. 175-182.
2	Selitä mitä tarkoitetaan termillä ETF eli indeksiosuus.	Miten sijoitan rahastoihin, alaluku 6.2 (s. 166-170).
3	Joukkorahoitus-monisteessa mainitaan joukkorahoituksen kaikkiin muotoihin liittyviä etuja ja haasteita suhteessa perinteisiin rahoituskäytäntöihin. Mainitse eduista ja haasteista kolme molemmista.	Joukkorahoitus, s. 4-5.
4	Mitä edellytyksiä on asetettu tulevan tuotto- tai arvonkehityksen ennusteen esittämiseksi sijoitustuotteen markkinoinnissa?	Nousiainen-Sundberg s. 139
5	Miten yksityishenkilöiden välillä tehtyä alihintaista kauppaa verotetaan?	Fasóúlas-Manninen-Niiranen s. 281